

ného pokračovania, nebolo však vo verejnom záujme, aby tendenčným vyličením prípadu, ako v inkriminovanom článku, bol hlavný súkromý žalobca postavený pred verejnosť ako už usvedčený zločinec, o ktorom nemôže byť pochybnosti, že sa skutočne dopustil činu, pre ktorý bol oznámený, a aby tak bolo predbehnuté rozhodnutiu príslušného úradu, ktorý sa vecou už zaoberal. Nie sú tu tedy podmienky k ustáleniu omluviteľného omylu v smysle § 6, čís. 2, lit. b) a čís. 3 zák. čís. 108/33.

Čís. 5257.

Za místo činu je zásadně pokládati ono místo, kde byla předsevzata trestná činnost, to i tehda, když výsledek náležející ke skutkové podstatě určitého trestného činu nastal nebo měl nastati na místě jiném.

Byla-li při deliktech distančních činnost, již byl nebo měl býti přivoděn výsledek náležející ke skutkové podstatě určitého trestného činu, předsevzata v tuzemsku, jde o trestný čin spáchaný v tuzemsku, i když výsledek nastal nebo měl nastati v cizozemsku.

Rovněž jde o trestný čin spáchaný v tuzemsku, jestliže byla činnost podniknuta sice v cizozemsku, avšak její protiprávní výsledek, náležející ke skutkové podstatě trestného činu, nastal, nebo, jde-li o pokus, měl nastati v tuzemsku, pokud ovšem v tomto případě činnost předsevzatá v cizině projevila vůbec v tuzemsku nějaké zevní účinky.

(Rozh. ze dne 26. března 1935, Zm II 267/34.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Mor. Ostravě ze dne 4. května 1934, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle § 24 tis. zák. čís. 6/1863 ř. z.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost napadá rozsudek soudu první stolice ve výroku odsuzujícím stěžovatele pro přečin podle § 24 tisk. zák. (1. případ tohoto deliktu). Dovolávajíc se důvodu zmatečnosti podle § 281, čís. 9 b) tr. ř., uplatňujíc však ve skutečnosti zmatek podle § 281, čís. 9 a) tr. ř., namítá stížnost především, že se napadený výrok rozsudku příčí ustanovení 2. odstavce § 234 tr. z., podle něhož cizozemec, který se dopustil v cizím státě činu, jenž je podle čl. práva trestního přečinem nebo přestupkem, nemá býti za tento čin v tuzemsku trestán. Že stěžovatel je cizozemcem, je prý rozsudkem výslovně zjištěno; že se dopustil přečinu za vinu mu kladeného jedině v cizím státě, a to v Německu, vyplývá prý ze skutkových zjištění rozsudkových. »Rozšiřováním« ve smyslu tiskového zákona vůbec, tedy i ve smyslu § 24 tohoto zákona, je prý, jak vysvětluje z § 6 tohoto zákona, rozuměti úmyslné jednání, jímž se tiskopis činí přístupným individuálně neomezenému počtu osob. Na území Čsl. republiky nestal prý se však tiskopis, o nějž tu jde, t. j. tiskopis »Skla-

ven des Schmerzes«, jehož rozšiřování bylo náležitě vyhlášeným nálezem soudcovským, a to nálezem krajského soudu trestního v Praze jako soudu tiskového ze dne 16. února 1932, č. j. Tl I 342/32-1, zapovězeno, činností stěžovatelovou jiným osobám přístupným; zejména nebyl prý tento tiskopis stěžovatelem v naznačeném smyslu rozšiřován ani v Čes. Těšíně ani v Mor. Ostravě. V tom, že stěžovatel přijal v Mor. Ostravě zmíněné tiskopisy, zaslané mu firmou K. P. v Čes. Těšíně do Mor. Ostravy, za účelem obstarání odbytu a prodeje jich do cizích států, nelze prý shledati rozšiřování těchto tiskopisů stěžovatelem. Rozšiřování těchto tiskopisů nelze prý však spatřovati ani v tom, že stěžovatel — obstaráváje v Mor. Ostravě odbyt a prodej těchto tiskopisů do Německa — zasílal tam z Mor. Ostravy poštou určitým (knihkupeckým) firmám tyto tiskopisy; neboť tyto tiskopisy staly prý se přístupnými individuálně neomezenému počtu osob teprve po doručení jich poštou adresátům v Německu, tedy jen v Německu a nikoli v Čsl. republice.

Že stěžovatel je cizozemcem, je rozsudkem zjištěno; pojem »rozšiřování« podle § 6 tisk. zák. a v důsledku toho též podle § 24 tisk. zák. je stížností správně vykládán; pro předpoklad, že tiskopisy, o něž tu jde, staly se přístupnými individuálně neomezenému počtu osob na území Čsl. republiky, není ve skutkových zjištěních rozsudkových podkladu. Přes to nelze stížnosti přiznati oprávněnost proto, že nelze souhlasiti s jejím názorem, že přečin, o nějž jde, nebyl podle skutkových zjištění rozsudkových stěžovatelem spáchán v tuzemsku. Jisto jest podle skutkového stavu rozsudkem zjištěného, že stěžovatel se nedopustil tohoto přečinu v Čes. Těšíně. Uvádí-li rozsudek ve svém enunciátě též Čes. Těšín jako místo činu obžalovanými spáchaného, chce tím zřejmě označiti jen místo, kde se dopustili přečinu podle § 24 tisk. zák. obžalovaní ing. R. M. a K. P. jako jednatelé firmy K. P. v Čes. Těšíně; neboť z rozhodovacích důvodů je patrné, že rozsudek shledává skutek, jímž stěžovatel spáchal přečin za vinu mu kladený, jedině v tom, že stěžovatel dodával z Mor. Ostravy různým firmám v Německu uvedené tiskopisy, t. j. v tom, že, obstaráváje v Mor. Ostravě odbyt a prodej těchto tiskopisů do Německa, zasílal tyto tiskopisy, a to patrně poštou, z Mor. Ostravy různým firmám v Německu. Jisto je dále, že stěžovatel se nedopustil přečinu za vinu mu kladeného tím, že přijal v Mor. Ostravě zmíněné tiskopisy zaslané mu firmou K. P. v Čes. Těšíně za účelem obstarávání jejich odbytu a prodeje do cizozemska. Vývody, jimiž se stížnost snaží dovésti, že v tomto jednání stěžovatelově nelze spatřovati skutkovou podstatu přečinu podle § 24 tisk. zák., jsou ostatně bezpředmětné, ježto rozsudek podle toho, co uvedeno, v tomto jednání stěžovatelově přečin podle § 24 tisk. zák. neshledává. Naproti tomu nelze souhlasiti s názorem stížnosti, že se stěžovatel nedopustil zmíněného přečinu v Mor. Ostravě ani tím, že, obstaráváje tam odbyt a prodej tiskopisů zde v úvahu přicházejících do cizozemska, zasílal tyto tiskopisy z Mor. Ostravy poštou různým firmám v Německu.

Ustanovení trestního zákona upravující tak zvané mezinárodní trestní právo, t. j. ustanovení §§ 36—40, 234 a 235 tr. z., neřeší výslovně otázku, které místo jest v případech, v nichž jde o to, zda trestný čin byl spáchán v tuzemsku nebo v cizím státě, pokládati za místo činu, zda

místo, kde byla předsevzata trestná činnost, t. j. kde byl vykonán skutek, jímž byl nebo měl býti přivoděn výsledek, jehož se vyžaduje ke skutkové podstatě určitého trestného činu, či místo, kde nastal nebo měl nastati tento výsledek. Přes to je míti za to, že zásadně je pokládati za místo činu ono místo, kde byla předsevzata trestná činnost, a to i tehda, když výsledek náležející ke skutkové podstatě určitého trestného činu nastal nebo měl nastati na místě jiném; neboť poukazuje již znění zákona v §§ 36—40 tr. z. («zločiny, jež . . . . spáchal») podle obecné mluvy k tomu, že tu jde především o činnost, jíž pachatel výsledek způsobil nebo způsobiti hleděl. (Srv. Finger, *Das Strafrecht*, 3. vyd., 1. sv., str. 233, Stooss, *Lehrbuch des österreichischen Strafrechtes*, 2. vyd. str. 106, Altmann, *Komentar zum österreichischen Strafrecht*, 1. sv., str. 138, 139, 678, Rittler, *Lehrbuch des österr. Strafrechtes 1933*, str. 36, a zejména rozh. čís. 87 víd. sb.) Správnosti tohoto názoru v příčině hmotného trestního práva nasvědčuje i okolnost, že je s ním v souhlasu stanovisko práva formálního, totiž ustanovení § 51, odst. 1 tr. ř., podle něhož je pro otázku příslušnosti rozhodným, kde byl trestný čin spáchán, bez ohledu na to, kde nastal výsledek náležející ke skutkové podstatě. Byla-li tedy při tak zvaných deliktech distančních — v souzeném případě jde o delikt tohoto druhu — činnost, jíž byl nebo měl býti přivoděn výsledek náležející ke skutkové podstatě určitého trestného činu, předsevzata v tuzemsku, jde o trestný čin spáchaný v tuzemsku, a to i tenkrát, nastal-li nebo měl-li nastati výsledek v cizozemsku.

Vedle uvedené zásady je literaturou a též judikaturou nejvyššího soudu jako soudu zrušovacího hájen též právní názor, že trestný čin dlužno pokládati za čin spáchaný v tuzemsku nejen ve všech případech, v nichž byla trestná činnost předsevzata v tuzemsku, nýbrž i v případech, kde tato činnost byla předsevzata v cizozemsku, ale protiprávní výsledek náležející ke skutkové podstatě trestného činu nastal nebo, jde-li o pokus, měl nastati v tuzemsku, pokud ovšem v tomto případě činnost v cizině předsevzatá projevila vůbec v tuzemsku nějaké zevní účinky. Byl-li na příklad trestný čin spáchan dopisem řízeným z ciziny do tuzemska, vyžaduje se, aby byl dopis aspoň dopraven přes hranice, byť i nedošel tuzemského adresáta. (Lammasch-Rittler, *Grundriss des österreichischen Strafrechtes*, 5. vyd., str. 78, Miříčka str. 31, Prušák, *Čsl. řízení trestní*, str. 55, rozh. čís. 564, 2334, 2797, 4168 a j. víd. sb. a rozh. čís. 1167 sb. nejv. s.) Právní názor, že při deliktech distančních je vždy pokládati za místo činu jedině ono místo, kde nastal nebo měl nastati výsledek náležející ke skutkové podstatě trestného činu, nenalézá opory ani v ustanoveních trestního zákona ani v ustanoveních trestního řádu. Zmateční stížnost vychází však právě z uvedeného, zřejmě neodůvodněného právního názoru, jestliže se dovolává na odůvodnění svého tvrzení, že stěžovatel se dopustil přečinu za vinu mu kladeného v Německu, nikoli však v tuzemsku, stále a stále skutečnosti, že tiskopisy, o něž tu jde, staly se jen v Německu přístupnými individuálně neomezenému počtu osob, t. j. že výsledek náležející ke skutkové podstatě přečinu stěžovateli za vinu kladeného nastal jen v Německu, tedy jen v cizím státě. Z toho, co uvedeno, vysvítá, že v souzeném případě nezáleží na tom, že onen výsledek nastal jen v cizím státě, kdyžtž je podle skutkových zjištění rozsudkových nepochybným, že činnost, jíž byl

tento výsledek přivoděn, byla stěžovatelem předsevzata v tuzemsku, a to tím, že stěžovatel, obstaráváje v Mor. Ostravě odbyt a prodej tiskopisů zde v úvahu přicházejících do Německa, zasílal tyto tiskopisy z Mor. Ostravy různým firmám v Německu. Přečin stěžovateli za vinu kladený byl podle toho spáchán v Mor. Ostravě, tedy v tuzemsku.

Čís. 5258.

Oprávnenie obecného starostu vykonať domovú prehliadku nie je odvislé od predpisov § 180, odst. 2 tr. p., ale plynie už z ustanovenia § 98, odst. 2 tr. p.

(Rozh. zo dňa 27. marca 1935, Zm IV 676/34.)

Obecný starosta s členom obecnej rady a so sprisahaným hájnikom pátrali v obci po ukradenom dreve. Keď chceli previesť i u obžalovaného O. T. domovú prehliadku, vyhnal ich obžalovaný zo dvora, vyhrážajúc im zabíjím. Obžaloba vinila obžalovaného zo zločinu násilia proti vrchnosti podľa § 2 odst. 2 zák. čl. XL:1914. Súd prvej stolice sprostil obžalovaného obžaloby s odôvodnením, že obžalovaný bol oprávnený brániť sa proti výkonu domovej prehliadky, lebo domová prehliadka nespadá do oboru úradnej pravomoci obecného starostu a môže byť vykonaná len na rozkaz súdu. Odvolací súd vyhovel odvolaniu verejného žalobcu a uznal obžalovaného vinným podľa obžaloby. V dôvodoch vyslovil, že v súdenom prípade neboly síce splnené predpoklady § 180, odst. 2 tr. p., aby starosta obce previedol domovú prehliadku bez rozhodnutia úradu k tomu oprávneného, že však pokračoval z omylu o týchto predpokladoch, ktorý ho nezbavuje ochrany podľa zák. čl. XL:1914.

Na jvyšší súd zmätočnú sťažnosť obžalovaného čiastočne odmietol, čiastočne zamietol.

Z d ô v o d o v :

S hľadiska dôvodu zmätočnosti podľa § 385, čís. 1 a) tr. p. sťažovateľ namieta, že sa nedopustil zločinu násilia proti členovi vrchnosti podľa § 2, odst. 2 zák. čl. XL:1914, pretože — ako to vraj i vrchný súd zistil — obecný starosta s členom obecnej rady a s hájnikom neboli v tomto prípade oprávnení previesť uňho domovú prehliadku bez rozhodnutia úradu k tomu oprávneného a že tedy nepokračovali po práve.

Zmätočná sťažnosť je bezpodstatná. Obecný starosta ako predstavený obecného úradu, tedy úradu majúceho policajnú pravomoc (§ 85, odst. 1 tr. p.) vykonáva domovú prehliadku buď na príkaz vyšetrojúceho sudcu alebo okresného súdu (§ 180, odst. 1 tr. p.), buď z vlastnej pravomoci, totiž v prípade neodkladnej potreby (§ 98, odst. 2 tr. p.), za šetrenia pravidiel obsažených v hlave XII. tr. p. Zvláštne predpisy 2. odst. § 180 tr. por. platia len pre výkon domovej prehliadky, ktorú prevádza policajný orgán; starosta však reprezentuje policajný úrad a jeho for-